

Theodorus (Theo) Petrus Nieland werd op 18 april 1919 geboren in Amsterdam. Hij was de zoon van Petrus Antonius Gerhardus Nieland en Johanna Maria van der Mazen. Hij had drie zussen en drie broers.

Hij was voortrekker bij de Pauluskring van de Sint Paulusgroep in Amsterdam en vaandrig (scoutsleiding) bij de katholieke Sint Tarcisiusgroep in Amsterdam. Ook Gerard Ellerman was hier vaandrig. Zijn groep was actief in de meidagen van 1940 en verleende op allerlei manieren hulp. Het verslag is beschreven in het boekje *Paraat! Oorlogsdiensten 1940 van de Verkenner en Voortrekkers te Amsterdam*.

Tijdens de Duitse inval in mei 1940 zat Theo in militaire dienst en was ingedeeld bij een in Den Bosch gelegerd korps luchtdoelartillerie. Na de capitulatie keerde hij terug naar zijn ouders in Amsterdam en ging als vertegenwoordiger werken in de zaak van zijn vader.

In de loop van de oorlog waren er regelmatig oproepen aan mannen zich op te geven voor de verplichte arbeidsinzet in Duitsland. Nieland weigerde hier gehoor aan te geven. Ook op de oproep van de bezetter in mei 1942 aan alle Nederlandse oud-militairen om zich te melden voor terugkeer in krijgsgevangenschap ging hij niet in.

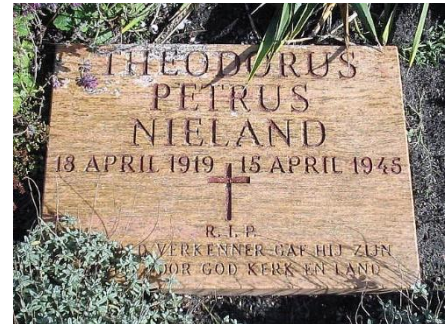
Aan de Elandsgracht in Amsterdam stond het katholieke jongensinternaat St. Aloysius. Veel weesjongens vonden hier onderdak. Theo was hier samen met Gerard als vrijwilliger jeugdleider. De Amsterdamse PTT-er Frits Coelen was de trainer coach van het internatsvoetbalelftal. Tijdens de oorlog waren diverse jeugdleiders actief in het verzet en sloten zich aan bij knokploeg Reintje de Vos. Deze knokploeg werd later onderdeel van de Binnenlandse Strijdkrachten linie West. De leden ontmoeten elkaar in het internaat. Verschillende weesjongeren werden geronseld voor het verzet en werden in eerste instantie ingezet voor simpele koeriersklussen. Langzamerhand werden de opdrachten gevaarlijker. De jongens kregen wapens in handen en moesten wapenopslagplaatsen bewaken. Gerard Steen, Leendert Keimpema en Rudolf Stroethoff zaten hierbij.

Theo raakte betrokken bij het formeren van gevechtsgroepen en werd commandant van een zogenoemde machinegeweer groep. Hij gaf als oud-militair wapeninstructie. Zijdellings was hij betrokken bij het verlenen van hulp aan onderduikers. Hij zorgde voor onderduikadressen.

Op 27 maart 1945 werden 5 leden van Linie west die in vergadering bij elkaar kwamen, door verraad gearresteerd. Ze werden op 11 april als represaille bij de Zijpersluis gefusilleerd. Vlak daarna werd door de Sicherheitspolizei in de woning van een pelotonscommandant een groot aantal identiteitsplaatjes aangetroffen, die voor na de bevrijding bedoeld waren, Hierdoor vonden in de vroege ochtend van zondag 8 april 1945 op diverse adressen van BS-ers in Amsterdam invallen plaats. Nieland werd genoemd op een van de identiteitsplaatjes en bij zijn ouders thuis aangehouden. Op een foto van hem, in het bezit van het

scoutingmuseum in Baarn, staat dat hij gefusilleerd is wegens het voortzetten van de door de bezetter verboden verkennerbeweging en andere ondergrondse activiteiten. Hij werd ingesloten in het Huis van Bewaring aan de Weteringschans en op de lijst van Todeskandidaten gezet die in aanmerking kwamen voor fusillieren bij represailles.

Op 15 april 1945 werd hij, met negentien andere verzetsmensen (onder wie 10 leden van BS groep Reintje de Vos) in Sint Pancras doodgeschoten als represaille voor het opblazen van een spoorbrug over de Veert. De lichamen werden op bevel van de bezetter provisorisch begraven in een massagraf in de duinen bij Overveen. Hij is 25 jaar geworden. Hij staat vermeld op het verzetsmonument in St. Pancras.

Op zijn grafsteen, op de Eerebegraafplaats Bloemendaal in Overveen staat: *R.I.P. Als goed verkenner gaf hij zijn leven voor God, kerk en land.* Na de oorlog is als eerbetoon de horde van zijn oude troep naar hem vernoemd. Daarnaast is een troep bij de Wesselgroep in Vlaardingen en bij de 7^e Haagse groep naar hem vernoemd.

Meer informatie

[Theodorus Petrus NIELAND | Stichting De Eerebegraafplaats te Bloemendaal \(eerebegraafplaatsbloemendaal.eu\)](http://Theodorus Petrus NIELAND | Stichting De Eerebegraafplaats te Bloemendaal (eerebegraafplaatsbloemendaal.eu))

[Theodorus Petrus Nieland \(oorlogsgravenstichting.nl\)](http://Theodorus Petrus Nieland (oorlogsgravenstichting.nl))

Theodorus Petrus Nieland | Erelijst van Gevallenen 1940-1945

De Klin | 1 januari 1986 | pagina 37 - Tijdschriften Regionaal Archief Alkmaar

Sint Pancras, verzetsmonument - Nationaal Comité 4 en 5 mei

[Vergeten verzet - Knokploeg \(dirkbons.nl\)](http://Vergeten verzet - Knokploeg (dirkbons.nl))

[Henricus Johannes Habraken en de gefusilleerden van Sint Pancras, wij herdenken... \(eerebegraafplaats.nl\)](http://Henricus Johannes Habraken en de gefusilleerden van Sint Pancras, wij herdenken... (eerebegraafplaats.nl))

Sint Pancras, verzetsmonument - Nationaal Comité 4 en 5 mei : Nationaal Comité 4 en 5 mei De Katholieke Verkenner Leader oktober 1938

 Door deze brengen wij ter kennis, dat de begrafenis van onze vijf Vrienden, in leven leden van onze voetbalvereniging **FRITS COELEN**, gefusilleerd 12 Maart 1945 te Amsterdam, **THEO NIELAND**, **RUDOLF STROETHOFF**, **LEENDERT KEIMPEMA**, **GERRY STEEN**, gefusilleerd 15 April 1945 te St. Pancras (Koedijk), op Dinsdag 27 November om circa 1 uur te Overveen op het Eregrafhof zal plaats vinden. Die morgen zal er om 7.15 uur in de kapel van Huize Aloysius, Elandstr. 177 te A'dam, een plechtige H. Mis van Requiem worden opgedragen.
 Bestuur en Leden
 R.K.S.V. St. Louis,
 Elandstr. 177. A'dam.

IN MEMORIAM
Theo Nieland, A.V.L. en V.T.
overleden 15 April 1945.

Alles was zo snel gegaan. Plotseling werd hij op die Zondagmorgen, 8 April, door de vijand uit zijn familiekring weggehaald en precies een week daarna ontmoette hij het eindteken van het spoor dat Christus voor hem had uitgelegd, en gaf hij voor het vuurpeloton zijn ziel aan den Schepper terug . . . .
 Vaandrig Nieland behoorde tot de oudste leden van onze groep. Hij heeft veel en goed werk verricht in troep en stam en wij weten ook hoe hard hij werkte voor de kleine jongens van Huize St. Aloysius. Het was immers zijn ideaal „iedereen te helpen” en hij wilde nog veel meer doen. Maar God heeft het anders gewild. De Grote Leider verlangde van hem de consequente vervulling van zijn verkennersbelofte . . . . „mijn plicht te doen tegenover mijn Land . . . .” En dat heeft hij gedaan, gedurende de jaren van het ondergronds verzet tegen de vijand in zijn arbeid in de Koninklijke Patrouille van de Binnenlandse Strijdkrachten.

Hoe zwaar zijn heengaan ook is voor ieder die hem kende, toch moeten wij het beschouwen als een grote genade van God, Die in Zijn oneindige goedheid hem reeds nu deelachtig wilde maken aan de eeuwige glorie. Daar moeten wij ons bij neerleggen en dat doen wij, omdat wij geloven in de Gemeenschap der Heiligen, waardoor hij onze broeder verkenners blijft.

Theo, je kunt er op rekenen, dat je medeleiders, je stamgenoten, je broeders verkenners je niet zullen vergeten en steeds, wanneer we voor je bidden en elk jaar als wij zullen staan bij de plaats, waar jij je grootste offer hebt gebracht, zullen wij denken aan het

prachtig voorbeeld, dat jij ons gegeven hebt in de vervulling van je plicht tegenover ons vaderland, dan zullen we denken aan wat ons bij jouw sterven zo duidelijk is geworden, dat we „Paraat” moeten zijn voor alles, ook voor de Dood.

G.E.

GEDENK MIJNER
 IN UW E GEBEDEN

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.